

یاد آر

به یاد بیژن جلالی شاعر لحظه‌های ناب

آخرین دیدار پای گوشی تلفن اتفاق افتاد

هیوا مسیح

● پلهایی بود که تورا با خود بالا می برد. پلهایی که آن روزها فقط به یک کافه پر از تصویر و کتاب و کلمه و سیگار و گپ‌های تا مرز بیهودگی و همه‌می‌رسید. یک فنجان چایی و یک قهوه‌چی با کادک‌ج که پشت پیشخوان به مشتریانش نگاه می‌کرد با منوئی آماده و یا دم در چشم انتظار کسی یا کسائی بود که آهسته‌آهسته می‌توانست از موها و بعد پیشانی و چهره‌شان آنها را بشناسد که پلهها را یکی یکی بالا می‌آمدند آن غروب برای من کافه‌ناشین پله‌ها زیادت‌ر از معمول به نظر می‌رسید. بالا رفتم بی‌آنکه بدانم قهوه‌چی که خود دستی در نوشتن داشت و دارد چشم انتظار کسی است. نزدیک شدم لبخندی زدمیم و دست گرمی دیداری دوباره. دستم را راه نکرد و مرا مثل کودکی از لایلای صندلی‌ها و راه باریکه بین میزها و آدم‌هایی که فقط نه بینشان نه شبیه شاعران بودم و نه هنرمندان و از لایلای حرف‌ها و دود و دود نفسگیر عبور داد تا کنار میزی ایستادم. نگاه کردم ابتدا یک کلاه دیدم و بعد یکری لاغر همچون پرندهای که روی نیمکت نشسته باشد. قهوه‌چی گفت: بیا اینم بیژن جلالی. شاعر همچون پرنده‌ای سرش را بالا آورد قهوه‌چی گفت: این هم هیوا مسیح دست‌هایش را در دستم گذاشت و در دود گم شد. رویه‌روی پرنده نشستم. تا هیبت شاعر را ببینم می‌خواستسم شاعر سکوت را از نزدیک بشنوم. با اینکه می‌دانست وقتی نگاهش می‌کنم در پی چیزی غریب هستم. «شهرام ناظری» توانسته بود جایزه ویژه این انجمن را از «بان کی مون» دبیر کل سازمان ملل دریافت کند. تناولی که این روزها در کانادا به‌سر می‌برد، در گفت‌وگو با «شرق» به تشریح جزئیات برنامه‌های پیش‌روی خود و نمایشگاه

مهم هنرمندان مدرنیست ایرانی در آسیاسوساینتی پرداخته: نمایشگاهی برای معرفی هنر مدرن ایران

پایتخت هنری دنیا.

✎ **اخبرا** نمایشگاه «مجمسه‌های پوشیدنی» شما و شاگردان تان در نگارخانه «دارالفنون» کویت با استقبال رسانه‌های این کشور روبه‌رو شد. چرا عنوان «مجمسه‌های پوشیدنی» را برای این نمایشگاه انتخاب کردید؟ انتخاب این نام برای آن نمایشگاه از این جهت انجام شد که آثار ارائه‌شده افزون بر کیفیت هنری و ارزش خود به عنوان یک مجسمه، در عین حال از جنبه کاربردی هم برخوردار بودند و می‌توان از آنها به عنوان زینت‌آلات تزینتی نیز استفاده کرد. این نمایشگاه اواخر آذر با آثاری از من و شاگردانم برگزار شد. پرداخت‌کنندگان، ۲۵ نفر از شاگردانم در مدرسه مامهر بودند که فروش و استقبال از آثارشان بالا بود.

✎ **خودتان هم در کویت حضور داشتید؟**

بله، برای افتتاحیه به آنجا رفتم و یک شب هم در کویت بودم. این نمایشگاه فقط دربرگیرنده جواهرات بود. اکثر آثار، کار شاگردانم بود و فقط گالری خواسته بود که چند عدد از آثار من هم در این نمایشگاه باشد. البته متأسفانه ارایه روزا به شاگردانم درج انجام شد و در روز افتتاحیه فقط من و خانم سیمین دهقانی که برپاکننده نمایشگاه بود، حضور داشتیم.

✎ **در خبرها خواندیم که در مهمان گالری» دویی**

نمایشگاه انفرادی دارید. درست است؟

شرق: «صادق تبریزی» یکی از نقاشان شرکت‌کننده در اکسپوی تهران در نامهای خطاب به مسوولان این اکسپو و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از اینکه مبلغ اثر خریداری‌شده‌اش تاکنون در اختیار او قرار نگرفته، خواستار بازپس‌گیری اثرش شد.

از سال ۸۳ اولین دوره آرت اکسپو به عنوان محلی برای خرید و فروش آثار هنری و کمک به اقتصاد هنر، با جنجال‌های زیادی همراه بود و وزارت صنایع و معادن که بزرگ‌ترین خریدار این رویداد بود، پس از گذشت چند ماه و پرداخت نکردن مبالغ آثار خریداری شده، مجبور به بازگرداندن آثار شد. البته از آن سال تاکنون اکسپوهای زیادی برگزار شده و در سال‌های اخیر هم وزارت ارشاد هرسال اکسپویی برگزار می‌کند. اسماعل نیز همچون سال‌های گذشته در خرداد و تیر آرت اکسپوی تهران برگزار شد. صادق تبریزی نیز به عنوان یکی از نقاشان شرکت‌کننده در اکسپو، اثرش با رقم ۱۸میلیون تومان به

مردمی فراموشکار. چه راست گفت و مرگ: اگر فریاد ما را رسانتر می‌کند صدای شاعر را امروز در این غروب هم می‌شنوم اگرچه هنوز هم به دنبال یک غروب گمشده می‌گردم.

خبر

حذف نام بیضایی از مستند فرش ایرانی

● بخش‌هایی از نمایشنامه «آرش» بهرام بیضایی سبشنبه ۲۶ دی ساعت ۱۶ در محل «تشنشرات» روشنگران و مطالعات زنان» خوانده می‌شود و همزمان از دو کتاب تازه انتشار یافته هم رونمایی می‌شود. اما در حوالی این رویداد نام بهرام بیضایی از مجموعه مستند «فرش ایرانی» که ۱۵ کارگردان شناخته‌شده سینمای ایران در تولید این نقش داشت‌اند و به شبکه نمایش خانگی عرضه شد، حذف شده است.

هنر

نگاه صنفی

فیلمسازی در فضایی آرام و امن

بهتری عاید مردم شود. از طرف دیگر در مورد اکران فیلم‌هایی که ساخته می‌شود، این حق طبیعی فیلمساز است که پس از ساخت، اکران شود. این اتفاق برای فیلم‌هایی که پروانه ساخت گرفته‌اند، امری قانونی و طبیعی است. اما حاشیه‌های اکران این روزها، این امنیت را به سینماگران نمی‌دهد و من فکر می‌کنم این وظیفه به دوش مسوولان و دست‌اندرکاران سینمایی است که برای مشکلات کنونی تدبیری ببیندیشند. آنها باید به حرف‌های شنیدنی سینماگران گوش دهند. این حرف‌ها باید شنیده و روزبه‌روز فضا برای فیلمسازی آماده‌تر

پرویز تناولی به «شرق» خبر داد

«سازمان ملل» میزبان یاران «سقاخانه»

بله، مجموعه‌ای از جدیدترین قالیچه‌های من است که این هفته در این گالری افتتاح می‌شود. این مجموعه شامل حدود ۱۰ اثر و طرح قالی است. این نمایشگاه تا دو، سه روز دیگر افتتاح می‌شود و اصلا نمی‌توانم بسه دویی بروم چون راه بسیار طولانی است و برنامه‌های فشرده‌ای داریم. اسمال نمایشگاه‌های متعدد و مهم دیگری برگزار خواهد شد که من هم در آنها سهم هستم. بعد از عید نوروز، نمایشگاهی از هنرمندان معاصر خاورمیانه در موزه «ونکورو» افتتاح می‌شود

که نمایشگاه بسیار بزرگی است و خانم فرشته دفتری آن را تدارک دیده است. ۱۷ هنرمند از حدود هشت کشور خاورمیانه از جمله ایران، مصر، فلسطین، سوریه، عراق، ترکیه، مراکش و.. در این نمایشگاه حضور خواهند داشت. این نمایشگاه در موزه ونکورو برپا می‌شود که وابسته به بریتیش کلمبیتاس، در واقع این اولین نمایشگاه هنر خاورمیانه است که در کانادا برگزار می‌شود. قرار است این نمایشگاه از ونکورو به مناطق دیگر همچون شرق کانادا (تورنتو) هم برود. بیش از سه سال است که من عضو کمیته برگزاری این نمایشگاه هستم و در حال حاضر در حال تدارک این نمایشگاه هستیم؛ چراکه کتابدایی‌ها خیلی با هنر خاورمیانه و ایران آشنایی ندارند. طی سالیان دراز من تلاش کردم تا این موزه و این دانشگاه به هنر خاورمیانه و ایران علاقه‌مند شد. آنها حالا آستین بالا زداند که این نمایشگاه برگزار شود. کتاب و کاتالوگ خوبی هم قرار است منتشر شود.

✎ **تا آن تاریخ در ونکورو حضور خواهید داشت؟**

شده و امکانات برای همه فیلمسازها به یک اندازه فراهم شود؛ حالا چه در بخش خصوصی و چه در بخش دولتی. اگر فضا آرام و امن باشد فیلمسازها جذب می‌شوند و در نهایت آرامش و امنیت از آنچه بر توان دارند، برای ساختن فیلم‌ها و سینمایی شایسته برای مردم آستین بالا می‌زنند. فضای امروز سینما به گونه‌ای نیست که این آرامش را برای فیلمساز تضمین کند. رفق تملای این ناهمواری‌ها به دست مدیرانی است که امروز باید کمی دقیق‌تر و مسوولانه‌تر به سینما نگاه کنند.

۷۰ میلادی (دهمهای ۴۰ و ۵۰ شمسی) فعال بودند در واقع، شرکت‌کنندگان این نمایشگاه در نیویورک هستند. این نمایشگاه دربرگیرنده کارهای خیلی اولیه این مکتب است. از کارهای خودم قرار است آثار مربوط به سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۶ به نمایش گذاشته شود. از جاهای مختلف مثل موزه‌ها و کلکسیونرها آثار را امانت گرفته و جمع‌آوری کرده‌اند. در مورد هنرمندان دیگر هم همین‌طور است.

✎ **اسامی هنرمندان دیگر مشخص است؟**

تقریباً همه هنرمندان مکتب سقاخانه حضور دارند؛ همچون عربشاهی، تبریزی، زنده‌رودی، پیلارام و قندریز. البته خبر ندارم که دیگر چه افرادی در نمایشگاه شرکت خواهند کرد ولی این تعداد را مطمئنم. گویا کسانی که در آن دهه‌ها فعال بودند هم آثارشان به نمایش گذاشته شود که کارهای مارکو گرېگوریان و بهجت صدر و چند نفر دیگر از آن جمله است. اسم این نمایشگاه «ایران مدرن» است. در واقع همه مدرنیست‌های ایران در آن حضور دارند. نمایشگاه ششم سپتامبر ۲۰۱۳ افتتاح می‌شود که فکر می‌کنم از تهران به آنجا بروم.

✎ **شما شخصاً در انجمن آسیایی سازمان ملل با موزه «متروپولیتن» برنامه‌ها و نمایشگاه‌های مهمی داشته‌اید. این نمایشگاه‌ها چقدر اهمیت دارد و تا چه میزان به معرفی هنر مدرن ایران کمک می‌کند؟**

انجمن آسیایی تمام توجهش به آسیاست و به هنر غرب کاری ندارد. هر دو سال یا یک‌سال یک بار نمایشگاهی از هنرمندان معاصر کشورهای آسیایی مثل تایلند، چین، هند، ژاپن و.. برگزار کرده ولی نمایشگاه هنر مدرن ایران را تا به حال برگزار نکرده بود. البته آثاری از هنر گذشته ایران مثل هنر مینیاتور و تصویرسازی‌های شاهنامه به نمایش گذاشته شده بود ولی نمایشگاه هنر مدرن و معاصر ایران تا به حال در این مقیاس مورد توجه این انجمن قرار نگرفته بود و الان موقعش بود که این نمایشگاه را برپا کند. دست‌اندرکاران این نمایشگاه از سرشناسان تاریخ هنر و به هنر ایران مسلط هستند. فرشته دفتری به همراه شماری از هنرشناسان ایرانی مسوولیت بخش‌های مختلف این نمایشگاه را برعهده دارند.

✎ **در خبرها آمده بود که یکی از «هیج»‌های شما در کتابخانه سلطنتی کاخ نیاوران رونمایی شده؟**
من این خبر را ندیدم؛ اما فکر کنم این «هیج» از کارهای قدیمی و «هیج»‌های بزرگ من است.

هستند که برای دید و بازدید دیگر به نمایشگاه می‌آیند. گویا آقای «تن» اطلاع ندارد گالری‌های عمده دنیا فاقد افتتاحیه هستند و بازدیدکنندگان از طریق قرارهای تلفنی یا اینترنتی از حضور آثار هنری آگاه شده و در طول سال حتی یک افتتاحیه هم در کارنامه خود ندارند.

از آن گذشته هنرمندانی هستند که حامیان آنها برایشان گالری اختصاصی ایجاد می‌کنند و در تمام ۳۶۵ روز سال فقط آثار آن هنرمند در آن گالری مشاهده می‌شود؛ مانند لاورادو نقاش ۶۰ ساله آمریکایی که دو گالری عظیم در لاهوا و لاگونالیس در ایالت اورنج کانتی جنوب لس‌آنجلس به او اهدا شده است. این هنرمند نقاش در انتها خاطرنشان کرد: «پس از برپایی نمایشگاه زنده‌یاد فرامرز پیلارام در سال پیش، اقدام به تشکیل چند نمایشگاه برای جوانان نمودم و سرانجام به این نتیجه رسیدم که گالری ۶۶ را فقط برای رایبه آثار خود به کار بگیرم، اما متأسفانه از نظر مسوولان چنین گالری‌ای از نظر آنها غیرفعال قلمداد می‌شود».

هفتادمین مراسم گلدن‌گلوب دیشب در سالن بیورلی هیلز لس‌آنجلس در حالی برگزار شد که فیلم آبراهام لینکلن استیون اسپیلبرگ با ۱۰ نامزدی رکورددار این دوره از مراسم جایزه انجمن مطبوعات خارجی هالیوود (HFFA) یا گلدن‌گلوب است.

خبرسازان

گمانه‌زنی‌ها برای فیلم تازه فرهادی شروع شد

«گذشته» یکی از ۱۰ فیلم برتر ۲۰۱۳

● **شرق:** سال گذشته در روزهای مثل امروز همه در تپونتاب برگزاری مراسم گلدن‌گلوب و اسکار و انتخاب جدایی‌ناذر از سیمین در این دو رویداد جهانی و باقی جویان‌بیز المللی بودیم. حالا بعد از یک‌سال از آن رویداد به نظر می‌رسدفرهادی‌با جدیدترین فیلمش «گذشته»، باز هم در خبرها خواهد ماند. تازه‌ترین بررسی‌های منتقدان فرانسوی جدیدترین فیلم اصغر فرهادی در میان ۱۰ اثر برتر سینمایی جهان در سال ۲۰۱۳ قرار گرفت. وبسایت فرانسوی‌زبان «الوینس» در گزارشی به‌پیش‌بینی ۱۰فیلم برتر سال ۲۰۱۳ سینمای جهان پرداخته که یا در آستانه اکران در سال ۲۰۱۳ قرار دارند یا در مرحله ساخت هستند.

ایسن در حالی است که در تازه‌ترین آماری که از فروش فیلم‌های غیرانگلیسی‌زبان منتشر شده است، فیلم جدایی‌ناذر از سیمین با ۷۰۹/۹۰۵میلیون دلار در رده سی‌وهفتم‌فروش‌ترین فیلم‌های غیرانگلیسی‌زبان قرار دارد. فیلم تالیوانی «بیر خیزان، اژدهای پنهان» ساخته آنگ لی با بیش از ۱۲۸ میلیون دلار پرفروش‌ترین فیلم‌های غیرانگلیسی‌زبان تاریخ سینماست. در این فهرست فیلم‌هایی چون آملی و لوسور نیز قرار دارند. به گزارش ایسنا «گذشته» ششمین ساخته اصغر فرهادی که این روزها توسط «ژولیت ولفنگ» (تدوینگر غالب آثار ژاک اودیپار) در حال تدوین است، طبق اعلام تهیه‌کننده فیلم در ماه می(اردیبهشت‌ماه)همزمان در کشورهای اروپایی اکران خود را آغاز می‌کند. اصغر فرهادی که با «جدایی‌ناذر از سیمین» اسکار فیلم خارجی را گرفت، از روز هشتم اکتبر (۱۷ مهر) فیلمبرداری اثر جدیدش را که به زبان فرانسوی خواهد بود، در شهر پاریس آغاز کرده است. فیلمبرداری این فیلم که برعهده «ایمیلیا منتنو» است برخلاف برخی اخبار نادرست به پایان نرسیده و تا ۲۲ژانویه ۲۰۱۳ (۳ بهمن) همچنان ادامه خواهد داشت. علاوه بر «رئیس بوزه» (بازیگر نامزد اسکار و گلدن‌گلوب و برنده سزار با فیلم «هنرمند») و همچنین «طاهر رحیم» (برنده جایزه سزار با فیلم «پیام‌آور»)، بازیگران دیگری چون «علی مصفا»، «ولولین بورتل»، بازیگر بلژیکی فیلم معروف «زندگی صوری»، «الیس آگوس»، «ژان جستین» و «بابک کریمی» در این فیلم مقابل دوربین محمود کلاری رفته‌اند.

آکراندیسمان

بی‌خبری مدیر سینما آزادی از وضعیت پرداخت خسارت به این سینما

حواله اکران تازه هنوز فرسیده است

● **شرق:** یک روز بعد از رسیدن خبر پرداخت خسارت سینما آزادی توسط سازمان سینمایی و پایان درگیری‌های اکران میان شورای صنفی و حوزه هنری، رضا سعیدی‌پور، مدیر سینما آزادی، با اظهار بی‌اطلاعی از این موضوع به مهر گفت: «در جریان پرداخت خسارت نیستم و از این موضوع اطلاعی ندارم. قرار بود شورای صنفی نمایش چهارشنبه هفته گذشته حواله اکران دو فیلم «دوباره باهم» به کارگردانی روزبه حبیبری و «گیرنده» به کارگردانی مهرداد غفلزاده را به سینما آزادی ارایه کند که این اتفاق نیفتاد. بعد از آن عنوان کردند که امروز حواله‌ااره ارایه می‌شود که ما همچنان منتظر این موضوع هستیم. دفاتر بخش سردر سینما آزادی را برای دو فیلم «گیرنده» و «دوباره باهم» آماده کردند اما همچنان هیچ حواله‌ای تا این لحظه صادر نشده است». روز شنبه، خبرگزاری ایسنا، خبری درباره توافق تازه برای حل بحران اکران روی خروجی سایت خود گذاشت. در این خبر توضیح داده شد، مدیران سازمان سینمایی قبول کردند تا خسارت سینما آزادی را از حواله فیلم‌هایی که قرارداد اکران با این سینما داشتند و در جریان دعوا به سینما آزادی نرسیده پرداخت کنند. پیش از این هم در بغدادظهر پنجشنبه، رییس انجمن سینماداران و عضو شورای صنفی نمایش، از توافق میان سازمان سینمایی و حوزه هنری گفته بود و اینکه حوزه هنری خسارت فیلم‌هایی مثل «گشت ارشاد»، «صومسی»، «هن مادر هستم» و.. را که در سینماهای حوزه اکران نشده پرداخت می‌کند.

سر خط

✎ **ایسنا:** حمید پورآذری کارگردان تئاتر، به عنوان کارگردان هنری و طراح صحنه کنسرت موسیقی «فرزند این سرزمین» که توسط ارکستر بزرگ داتا به رهبری امیرحسین طریقت روزهای جمعه و شنبه ۲۹ و ۳۰ دی در تالار آندیشه حوزه هنری برگزار می‌شود؛انتخاب شد.

✎ **شهر استانبول** برای برگزاری نمایشگاه و جشن ویژه ۱۱۱سالگی «ناظم حکمت» شاعر برجسته ترک آماده می‌شود. دپروژ نمایشگاه اختصاصی «وطن من: خطوط پیشانی‌ام» به مناسبت روز تولد این شاعر ترک افتتاح شد. این نمایشگاه تا هفت فوریه به کار خود ادامه می‌دهد تا به شناسایی هرچه بیشتر خطمشی هنری این چهره مطرح بپردازد.

✎ **مهر: داود رشیدی و خسرو خورشیدی** قرار است در هیات داوران سی و یکمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر به ارزیابی آثار حاضر در بخش مسابقه بپردازند.